

Eerste Europese Conventie voor Volledige Werkgelegenheid

Op 22 en 23 mei 1997 was er te Brussel de **Eerste Europese Conventie voor Volledige Werkgelegenheid**. De Conventie bracht bijna duizend mensen op de been uit alle lidstaten van de Europese Unie: werkenden en werklozen, vakbondsverantwoordelijken en basismilitanten, vertegenwoordigers van kerken en sociale actiegroepen, politieke militanten en mandatarissen. De manifestatie was het gevolg van de "Oproep voor Volledige Werkgelegenheid" die enkele maanden geleden gelanceerd werd door het Britse Europarlementslid voor Labour Ken Coates en al vlug de steun kreeg van de Europese socialisten, de groenen, de regionalisten en de communisten.

De conventie legde de onderstaande tekst voor aan de bijeenkomst van Staats- en Regeringsleiders van de Europese Unie bij hun Top van Amsterdam.

Vanuit vele invalshoeken hebben we gediscussieerd over ons gemeenschappelijk doel: de opheffing van de massale werkloosheid. Die massale werkloosheid ondermijnt nu in heel Europa de sociale solidariteit, het ecologisch bewustzijn en de politieke democratie.

Volledige werkgelegenheid is mogelijk. De doemdenkers die het "einde van de arbeid" voorspellen hebben ongelijk, en dat kan worden bewezen. Dat wordt aangetoond door recente studies zoals dat van de UNCTAD 1995, het verslag van de UNDP 1995 en het verslag 1996/7 van de ILO.

De conventie nr. 122 van de ILO die een actief beleid ten gunste van de volledige, productieve en vrij gekozen werkgelegenheid als

een na te streven hoofddoel uitriep, hoeft geen dode letter te blijven.

Europa heeft nu een buitengewone kans om zijn waarde te bewijzen aan de grote meerderheid van zijn inwoners. Alleen efficiënte gezamenlijke en gecombineerde acties op alle niveaus van het democratisch proces, inbegrepen het niveau van de Europese Unie, kan voldoende greep krijgen op de globaliserende economische en financiële trends om te komen tot een nieuwe en ecologisch verantwoordelijke volledige werkgelegenheid voor vrouwen en mannen.

Teveel Europese regeringen geven prioriteit aan de monetaire unie ten koste van werkgelegenheid en de cohesie. Ze moeten worden gewezen op hun

plicht om de tweelingspijler te realiseren van het Verdrag van de Europese Eenheidsacte voor Sociale en Economische Samenhang, de doelstellingen van het Witboek van december 1993 om 15 miljoen jobs te scheppen en hun engagement van Essen voor een meer arbeidsintensieve economische ontwikkeling.

Wij zullen onze eigen inspanningen opdrijven om vooruitgang te boeken in het verzekeren van zinvol en betaald werk voor vrouwen en mannen, duurzaam binnen de grenzen van deze planeet. Toch herinneren wij onze democratisch verkozen regeringen aan hun verantwoordelijkheid om gehoor te geven aan onze eisen voor een bekomerd en zorgzaam Europa, dat steunt op democratische gelijkheid en integratie.

I.

We hebben een duidelijke boodschap voor de Europese Raad van de Europese Unie van juni 1997 en voor de Intergouvernementele Conferentie. Het is een boodschap van hoop, maar ook een waarschuwing: er is een alternatief voor de huidige globale tendens naar een maatschappij waarin steeds meer mensen gedreven worden in de werkloosheid, onzekerheid en sociale uitsluiting *f* maar dit alternatief moet gerealiseerd worden door een vernieuwing in plaats van een vernietiging van het Europees sociale model.

Dit betekent dat het economische beleid van de Europese Unie geïntereerd moet worden naar een nieuw sociaal contract waarin het recht op arbeid voor alle vrouwen en mannen, en een eerlijke verdeling van het inkomen tussen de inwoners worden opgenomen.

Het betekent dat men zich realiseert dat de maatschappelijke rijkdom niet duurzaam kan worden geproduceerd zonder de erkenning van het legitieme bestaan van een sociale en op solidariteit gerichte economie, en een publieke sector naast de privé-economie.

Het betekent de opname van een Werkgelegenheidscharter in het herziene Verdrag, waarbij wettelijke voorrang wordt verleend aan

het recht op arbeid voor iedereen die het wil opnemen en een wettelijke basis voor gecombineerde en gecoördineerde Europese actie om te strijden tegen werkloosheid, onzekerheid en uitsluiting.

Het betekent ook een verhoging van de fondsen van de Europese Unie buiten de criteria van Maastricht om te zorgen voor duurzame investeringen en ecologische reconversieprogramma's die arbeidsplaatsen scheppen en ons leefmilieu regenereren. En het betekent de harmonisering en verkorting van de arbeidstijd en de ontwikkeling van de sociale economie.

Deze heroriëntering van het economisch beleid kan niet bereikt worden binnen de grenzen van het neoliberale model dat er niet in geslaagd is om te zorgen voor volledige werkgelegenheid, noch voor een duurzame ontwikkeling. Besparingen in de sociale voorzieningen en in de overheidsuitgaven, gedwongen tewerkstellingssystemen naar het model van de arbeidsorganisatie in de VS, een overdreven bekommernis om de muntwaarde, het gebruiken van de werkloosheid als instrument om de "flexibiliteit" in de arbeidsorganisatie te bereiken: dit is gewoon een onaanvaardbare politiek voor regeringen op een moment dat miljoenen mensen verarmen in maatschappijen die rijker zijn dan ooit tevoren.

De brede economische richtlijnen (art. 103 ET) mogen niet uitsluitend worden ondergeschikt aan de criteria van Maastricht, die moeten worden herzien om er voor te zorgen dat duurzame ontwikkeling en werkgelegenheid in Europa de prioriteit krijgen.

Steunen op economische groei zonder overheidsinterventie om werkgelegenheid te scheppen heeft de hoge werkloosheidscijfers niet verminderd. Dat was ook niet het geval voor het beleid van individuele regeringen die probeerden om door het "bedelen-bij-de-buren" investeringen aan te trekken, via het aanbieden van lagere lonen en slechtere arbeidsvoorwaarden.

Daarom roepen wij alle regeringen van de

Europese Unie op om samen te werken met andere regeringen, om de gezamenlijke en gemeenschappelijke programma's een nieuwe start te gunnen, voor een constructieve activiteit voor al onze mensen: voor hen die nu een job hebben, maar dikwijls in onzekerheid leven, en zij die nu zijn uitgesloten door werkloosheid.

2.

Wij richten ons met volgende eisen tot de Staats- en Regeringsleiders die elkaar ontmoeten in Amsterdam:

A. We roepen hen op om af te stappen van de dominante neoliberale politiek die gebaseerd is op

1. de erkenning van het principe van de concurrentie als het enige structurerende element van de Europese Eenheidsmarkt;
2. besparingen in de sociale voorzieningen om te beantwoorden aan de EMU criteria;
3. gedwongen tewerkstellingssystemen naar het model van de arbeidsorganisatie in de VS;
4. de nationalistische visie dat werkgelegenheid een spel is dat moet gewonnen worden ten koste van andere naties, en door inzake werkgelegenheid voorrang te geven aan de eigen staatsburgers boven vreemdelingen;
5. de aanvaarding van een noodzakelijk niveau van werkloosheid waardoor heelder sectoren van de bevolking buiten de gewone arbeidsmarkt blijven;
6. de overdreven bekommernis voor de belangen van het financieelkapitaal die overheerst in de huidige voorbereidingsstrategieën voor de EMU, zowel als voor het "Pact voor de Stabiliteit en de Groei";
7. de verdergaande uitbreiding van de arbeidstijd, niet alleen in de vorm van overuren, maar in het bijzonder de uitbreiding van het nachtwerk en het zondagwerk.

B. om te komen tot een progressieve herziening van het Verdrag van Maastricht

1. door een substantieel en bindend werkgelegenheidshoofdstuk op te nemen als een bepalend element voor alle terreinen van het economisch beleid dat voorrang krijgt op het "Pact voor de Stabiliteit en de Groei";

- ◆ het poneren van volledige werkgelegenheid als een centrale doelstelling voor de Europese Unie, waarbij een hoog niveau van gelijke toegang tot zinvolle arbeid wordt gegarandeerd, onder aanvaardbare voorwaarden en verloning, voor alle leden van de maatschappij zonder onderscheid;
 - ◆ het geven van een duidelijke wettelijke prioriteit aan volledige werkgelegenheid, gepaard gaand met de noodzakelijke aanpassingen op het vlak van het fiscaal en het monetair;
 - ◆ het scheppen van een wettelijke basis voor Europese gezamenlijke en gecoördineerde acties om te strijden tegen werkloosheid, onzekerheid en sociale uitsluiting;
 - ◆ de verplichting van de lidstaten in belangrijke mate hun beleid ook op het vlak van de werkgelegenheid te coördineren.
2. door het opnemen van het Sociaal Charter in het verdrag van Maastricht en het Sociale Protocol als noodzakelijke stappen in een strategie om sociale basisrechten te garanderen voor alle inwoners van Europa. Dit behelst
- ◆ de coördinatie van het sociaal beleid;
 - ◆ het verbod op alle vormen van discriminatie, in het bijzonder op het gebied van werkgelegenheid en vorming op basis van geslacht, afkomst of huidskleur, etnische of sociale origine, geloof, huwelijkse staat, vakbondsactiviteit, politieke opinie, lichamelijke toestand of seksuele geaardheid;
 - ◆ de gelijkheid van rechten en kansen tussen mannen en vrouwen, met bescherming van de vrouwen tegen de discriminatie verbonden met

zwangerschap en bevalling, en positieve maatregelen als steun voor haar herintrede in de arbeid, en bijzondere bescherming voor alleenstaande ouders;

- ◆ het recht om beroep te doen op toegankelijke, betaalbare en gereguleerde kinderopvang;
- ◆ het recht op volledige, zinvolle, vrij gekozen, betaalde werkgelegenheid voor iedereen;
- ◆ het recht op adequate sociale bescherming en een volwaardig inkomen voor iedereen, ook voor werklozen en hun families;
- ◆ het recht van werknemers en werklozen om zich te organiseren en op collectieve actie, inbegrepen collectieve onderhandelingen en vertegenwoordiging bij de besluitvorming zowel in de privé- als in de publieke sector;
- ◆ het recht van werknemers om effectief deel te nemen aan de besluitvorming in ondernemingen en alternatieve productie-plannen uit te werken;
- ◆ het recht van werknemers en werkgevers, en ook van consumenten en gebruikers om, via hun vertegenwoordigers, geraadpleegd te worden over het werkgelegenheidsbeleid, waarbij wordt rekening gehouden met hun visie en waarbij hun actieve bijdrage wordt opgenomen;
- ◆ het recht van consumenten en werknemers op verzet tegen en boycot van gevaarlijke en minderwaardige goederen;
- ◆ de organisatie van uitgebreide vernieuwende en vaardigheidsdiversifiërende vormingsprogramma's zoals wordt mogelijk gemaakt door Objectief IV van het Structuurfonds ADAPT en de "Gisement d'Emploi" of Lokale Werkgelegenheidsplannen;

3. Door een duidelijke verdragstatus te geven aan de productie van collectieve goederen als een noodzakelijk element van sociale rijkdom en een overeenkomstige belangrijke rol voor de publieke diensten van algemeen belang;

4. Door een duidelijke verdragstatus te geven aan de sector van de sociale en solidariteitsgerichte economie die zowel bijdraagt tot de integratie van de maatschappij als tot lokale democratie;

5. door de strijd tegen de schadelijke fiscale concurrentie tussen de lidstaten, door de invoering van een minimale belastingschaal voor ondernemingsactiviteiten, privé-eigendom en financieel kapitaal, zodat echte arbeidsplaats-scheppende activiteiten bevoordeligd kunnen worden tegen zuiver speculatieve kapitaalbewegingen.

C. door de basis te leggen voor een verschuiving van de oriëntering van het economisch beleid van de Europese Unie naar een nieuw sociaal contract voor volledige werkgelegenheid voor alle mannen en vrouwen, zorgend voor

1. transparantie van en verantwoording voor het gevoerde economische en werkgelegenheidsbeleid door het beschikbaar maken van

- ◆ vergelijkbare EUROSTAT-cijfers inzake werkloosheid, ondertewerkstelling, tewerkstelling en onbetaald werk;

- ◆ een voortdurende evaluatie van het economisch beleid en van de economische programma's;

- ◆ een ernstiger debat over de jaarlijkse economische en werkgelegenheidsverslagen van de Europese commissie door het Europees parlement, de nationale parlementen, het comité van de regio's, lokale besturen, de partners in de maatschappelijke dialoog, en de sociale partners, met besluitvorming over het algemeen economisch en werkgelegenheidsbeleid door de Europese Raad in het licht van de visie van ECOFIN, in plaats van alleen door ECOFIN;

2. de eerlijke verdeling van betaald en onbetaald werk in de Europese maatschappijen door het scheppen en uitvoeren van

- ◆ een uitbreiding van de fondsen van de Europese Unie buiten de convergentiecriteria van het Verdrag van Maastricht om het hoofd te bieden aan de *jobless growth* in Europa door duurzame

investeringen en ecologische reconversieprogramma's, waarbij spaartegoeden worden geleid naar investeringen door middel van de uitgaven van Unie-obligaties uitgegeven door het Europese Investeringsfonds naar het voorbeeld van de VS Schatkistobligaties, die aldus niet moeten wegen op de overheidsschuld van de lidstaten, en waardoor het voor de lidstaten beter haalbaar moet worden om te komen tot een eenheidsmunt zonder soberheidspolitik;

◆ een uitbreiding van de referentienormen van deze Europese Unie fondsen naar reconversie van het leefmilieu en stadsvernieuwing om werkgelegenheid te scheppen en te komen tot duurzame ontwikkeling;

◆ actieprogramma's om de derde sector, de "sociale economie", te ontwikkelen op het niveau van de Europese Unie onder eerlijke standaardcondities en om normale bezoldigingen en volledige sociale zekerheid te garanderen;

◆ actieprogramma's om het specifieke arbeidsscheppende potentieel van de publieke sector te ontwikkelen, in afspraak met de organisaties van werkgevers, werknemers en werklozen;

◆ door overeenkomstig het engagement van de Raad van Essen te streven naar een meer arbeidsintensieve economische ontwikkeling, in het bijzonder in de niet-commerciële publieke sectoren als het onderwijs, de gezondheidszorg en de sociale dienstverlening om te komen tot een verlaging van de klassennormen, een verkorting

van wachtlijsten en een verbetering van de kwaliteit van het onderwijs, de gezondheidszorg en de sociale voorzieningen overal in de Unie;

3. een sterke keuze van de Europese Unie voor reguleringen die een eerlijke concurrentie op wereldschaal garanderen, zowel op vlak van handel (*labelling*) als in de financiële transacties (belastingen en controle) door de respectieve internationale instellingen te gebruiken, en deze onder druk te zetten om vooruitgang te maken in deze richting. Terzelfdertijd moeten de consumenten en de georganiseerde werkers het recht krijgen om ingevoerde goederen en diensten waarvan de productievoorwaarden schadelijk zijn voor het milieu of een inbreuk vormen op de mensenrechten, aan te vechten;

4. de aanstelling van een Hoge Europese Commissaris voor de Werkgelegenheid, en een *Task Force* voor de volledige werkgelegenheid, met vertegenwoordigers van alle partners van het maatschappelijke veld, inbegrepen de werklozenorganisaties, om de nodige inspanningen te coördineren.

(officieuze vertaling Robert Crivit)

Ken Coates MEP is bereikbaar op tel. 00.44.1623.427.622 of 02.284.52.97, fax 00.44.1623.427.155 of 02.284.92.97.

Voor Vlaanderen werd de "Oproep voor Volledige Werkgelegenheid" onder meer ondertekend door Jaak Vandemeulebroecke (VU), Magda Aelvoet (Agalev) en Anne Van Lancker (SP), die lid is van de internationale coördinatiegroep.

